ପପୈହ

ବନାମ

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଅଗଷ୍ଟ 23,1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950:ଧାରା 39 (b) ଏବଂ 46 ।

ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି—ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗ— ଶୋଷଣକୁ ରୋକିବା ରାଜ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ—ଆର୍ଥିକ ନ୍ୟାୟର ଅଧିକାର ହେଉଛି ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ।

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି (ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ନିଷେଧ) ଅଧିନିୟମ, 1978:ଧାରା 4 ଏବଂ 5 ।

ମହୀଶୂର ଜମି ରାଜସ୍ୱ ସଂହିତା : ନିୟମ 43 (8) ।

ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ, 1872:ଧାରା 23 ।

ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି – ଉତ୍ତରଦାତା 4 ଏବଂ 5 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମ 43 (8) ଅଧୀନରେ 5 ଏକର କୃଷିଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ – ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ଦଶ ବର୍ଷ ପରେ ଅପିଲକାରୀ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କଠାରୁ ଜମି କ୍ରୟ କରିବା – ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ଜମିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଗ୍ରହୀତା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ – ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଅପିଲକୁ ଆଗତ କରାଯାଇଥିଲା—ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ହସ୍ତାନ୍ତରଣ- ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ଅବୈଧ କରାଯାଇଥିଲା – ସାମ୍ବିଧାନିକ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଜମିର ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାର ଉଲ୍ଲଂଘନରେ ଯେକୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କେବଳ ସାମ୍ବିଧାନିକ ନୀତିର ଉଲ୍ଲଂଘନ ନୁହେଁ ବରଂ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତିର ମଧ୍ୟ ବିରୋଧ କରିବ— ଯେହେତୁ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଅସିଦ୍ଧ ଥିଲା କ୍ରେତା କୌଣସି ବୈଧ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ କିମ୍ବା ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ— ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲର ଆଳ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ –ବିଧାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନଥିବାରୁ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

କେ.ଟି. ହୁଚେଗୌଡ଼ା ବନାମ ଉପ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **[1994] 3 SCC 536, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ।**

ଆର୍ ଚାନ୍ଦେଭାରପ୍ପା ଇତ୍ୟାଦି. ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ରାଜ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି. ଇତ୍ୟାଦି., **[1995] 5 SCALE 620, ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 11933/1996।

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 494/1990 ରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 19.9.90 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପି. ଆର୍. ରାମାସେଶ, ଏସ୍.କେ.କୁଲକର୍ଣ୍ଣୀ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବି. କପିଲ ସିବାଲ, ଭି. ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଏବଂ ଇ.ସି. ବିଦ୍ୟାସାଗର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ:

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲଟି, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 19.9.1990 ତାରିଖର ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଏ ସଂଖ୍ୟା 494 / 90 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ବାଙ୍ଗାଲୋରର ସ୍ୱର୍ଗତ ଗୁରପ୍ପାଙ୍କ ପୁଅ ଡୋଡ୍ଡାରାମାଇହ ଏବଂ ଚିକ୍-କରାମୈୟା ନାମରେ ଉତ୍ତରଦାତା 4 ଏବଂ 5 ଙ୍କୁ ଫେବୃଆରୀ 13,1940ରେ ସରକାରୀ ଜମିର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ମହୀଶୂର ଭୂମି ରାଜସ୍ୱ ସଂହିତାର ନିୟମ 43 (8) ଅନୁଯାୟୀ ପାଞ୍ଚ ଏକର କୃଷି ଜମି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନିୟମ 43 (8) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> "ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମ 43 (5) ଅନୁଯାୟୀ ଦଳିତ ବର୍ଗର ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତଥା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଗରିବ ଏବଂ ଭୂମିହୀନ ଲୋକଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଧାର୍ମିକ ଦାତବ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ କିମ୍ବା ହ୍ରାସିତ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଭୋଗଦଖଲକୁ ଅନ୍ୟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ମୁଚାଲିକା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ । "ତଥାପି, ଏହା ନିୟମ 43 (5) ଅନୁଯାୟୀ ଦଳିତ ବର୍ଗଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମିକୁ କୌଣସି ଋଣ ପାଇଁ ବନ୍ଧକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ ନାହିଁ ଯାହା ସେମାନେ ଜମିର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ କିମ୍ବା ସମବାୟ ସମିତିରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ଚାହିଁବେ" ।

ଉକ୍ତ ନିୟମକୁ ପଢ଼ିଲେ ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଏବଂ ସମାଜର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ, ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ । ଏହା ବିବାଦିତ ନୁହେଁ ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ଡିସେମ୍ବର 19, 1958 ରେ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କଠାରୁ ଜମି କିଣିଥିଲେ । କର୍ଣ୍ଣାଟକ ବିଧାନସଭା, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି (କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ନିଷେଧ) ଅଧିନିୟମ, 1978 (ସଂକ୍ଷେପରେ, "ଅଧିନିୟମ") ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲା, ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରଣକୁ ଅସିଦ୍ଧ ଏବଂ ଅକାର୍ଯ୍ୟ କାରି ଘୋଷଣା କରିଥିଲା । ଜମି ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ନହୁଏ,

ତେବେ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ଜମି ସେହି ବର୍ଗର ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବ । ଏହାର ଅଗ୍ରସର ଯୋଗୁଁ, ଉତ୍ତରଦାତା 4 ଏବଂ 5, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଏବଂ 5 ଅନୁଯାୟୀ ଅପ୍ରେଲ 22, 1985 ରେ ଜମିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଯାହା ଅପିଲରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ରିଟ୍ ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ପି.ଆର୍. ରାମଶେଷ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ନିଷିଦ୍ଧତା ନାହିଁ, କାରଣ ସେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖରୁ ଦଶ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହି ସ୍ୱତ୍ୱ ପାଇଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାରକୁ ସିଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ, ସେ *କେ.ଟି. ହୁଚେଗୌଡ଼ ବନାମ ଉପ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* [1994] 3 SCC536 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ କପିଲ ସିବଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢିଥିଲେ ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ରାଜ୍ୟ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଦାବି କରିନାହାଁନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତା 4 ଏବଂ 5 ଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଏକ ସ୍ୱତ୍ୱ ଆଧାରରେ ସେ ସ୍ୱତ୍ୱ ପାଇଥିଲେ । ବିକ୍ରୟଟି ଅବୈଧ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଟେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ସମ୍ପର୍କିତ ତାଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ, ଯଦିଓ ପ୍ରାଥମିକ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ନାକଚ କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଏହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିବେଦନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କେବଳ ଏକମାତ୍ର ବିବାଦ ସ୍ଥଗନ ବିଷୟରେ, ଯାହାର ନାମଞ୍ଜୁରି ଠିକ ଭାବରେ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, *ହୋଚେଗୌଡ଼ ମାମଲା* (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ର ନିଷ୍ପତ୍ତି କାରଣ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ, ସେ *ଆର୍. ଚନ୍ଦେଭରପ୍ପା ଇତ୍ୟାଦି, ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଇତ୍ୟାଦି, ଇତ୍ୟାଦି* [1995] 5 SCALE 620 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଏକ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।

ଉଭୟ ପକ୍ଷରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ବିବାଦକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠାଯାଉଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା 5 ଏବଂ 6ଙ୍କୁ ଏହି ବିକ୍ରୟକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ବାରଣ କରାଯାଇଛି କି ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ବୈଧ କି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲକାରୀ ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ସିଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି କି?

ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 46, ଏହାର ପ୍ରସ୍ତାବନା, ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟକୁ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ସମାଜର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଶୋଷଣକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 39 (b) ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟକୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ହିତ ପାଇଁ ଏହାର ବିପୁଳ ଜମି ବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ନ୍ୟାୟର ଅଧିକାର ହେଉଛି ସମାନତାର, ସ୍ଥିତି, ସୁଯୋଗ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନତାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାର । ଅର୍ଥନୈତିକ ନ୍ୟାୟ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଏକ ଦିଗ ଯାହା ବିନା ବ୍ୟକ୍ତିର ସମାନତା ଏବଂ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର

ସମାନତା ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ, ଜମି, ମାଲିକଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ତେଣୁ, ରାଜ୍ୟ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ ହେଉଛି ଯେ, ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା । ଏହାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ଜମିର ଆବଣ୍ଟନ କରାଯିବା ପରେ, ଏହାର ଉଲ୍ଲଂଘନରେ ଯେକୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତରକରଣ କେବଳ ସାମ୍ବିଧାନିକ ନୀତିର ଉଲ୍ଲଂଘନ ନୁହେଁ ବରଂ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ନୀତିର ମଧ୍ଯ ବିରୋଧ କରିବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା, ଏହାର ଉଲ୍ଲଂଘନରେ କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତରକରଣ ଅବୈଧ ଅଟେ ଏବଂ କ୍ରେତା ଏହା ଅଧୀନରେ କୌଣସି ବୈଧ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ କିମ୍ବା ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ, ନିୟମ 43 (a) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜମିର ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ନିଷେଧ କରେ । ଏହା ସମୟର କୌଣସି ସୀମା ସ୍ଥିର କରେ ନାହିଁ । ତଥାପି, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ 1958 ମସିହାରେ ବିକ୍ରୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଜମି ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ସିଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଆମେ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଉନାହୁଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ *ଆର୍. ଚାନ୍ଦେଭରପ୍ପାଙ୍କ* ମାମଲାରେ ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ସିଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି କି?ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ, ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଯୁକ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଅପିଲକାରୀ 1968 ମସିହାରୁ ଦଖଲରେ ରହିବା ପରେ, ସେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ସିଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ମୂଳ ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଏକ ଉତ୍ପନ୍ନ ଶୀର୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ, ମୂଳ ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ତେଣୁ, ମୂଳ ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକାରର ଅଧୀନରେ ଆସିବା ପରେ ଯଦି ଅପିଲକାରୀ ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ଦାବି କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଜ୍ଞାନରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିକୂଳ ଦାବିକୁ ଦାବି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତଥା ଏହା ମଧ୍ଯ କହିବା ଉଚିତ ଯେ, ରାଜ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଉପରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରତିକୂଳ ହୋଇଯିବ । ଏଭଳି କୌଣସି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ନିରପେକ୍ଷତା ସହ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଅଧିବକ୍ତା, ତାଙ୍କର ଗାରିମା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଏପରି କୌଣସି ଯୁକ୍ତିକୁ ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅଟନ୍ତି ।"

> ଏହାର ଅନୁପାତ ଏହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ।

କେ. ଟି. ହୁଚେଗୌଡ଼ାଙ୍କ ମାମଲା (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାର କରାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ନିୟମର ବୈଧତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏଥିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ରେତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନୁହେଁ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରେତା ବୈଧ ସ୍ୱତ୍ୱ ପାଇନାହାନ୍ତି, ସ୍ୱତ୍ୱର ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ

ନାହିଁ । ଯଦି ସେ ନିଜ ସ୍ୱତ୍ୱ ବିନା, ଦଖଲରେ ରହିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେହି ତାରିଖକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ କିମ୍ବା ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯେଉଁ ଦିନଠାରୁ ସେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦଖଲର ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ମାଲିକ ଅର୍ଥାତ୍, ଏହି ମାମଲାରେ ରାଜ୍ୟର ଜ୍ଞାନରେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ସିଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଏପରି ଏକ ଆଳ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା ତରଫରୁ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲର ଆଳ ଅନ୍ୟଥା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ନାହିଁ କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି 30 ବର୍ଷର ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମ ବିକ୍ରୟକୁ ଅବୈଧ କରୁଥିବାରୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ସ୍ତମ୍ଭନ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ବିଧାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ସ୍ତମ୍ଭନ ରହିବ ନାହିଁ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲଟିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଟି.ଏନ୍. ଏ.　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　ଅପିଲଟିକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ସଙ୍ଗୀତା ସେନାପତି, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ।